

Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Alanında Akademik Araştırma ve Derlemeler

I

Editörler

Prof. Dr. Osman KARKACIER

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KORKMAZ

Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Alanında Akademik Araştırma ve Derlemeler

I

Editör

Prof. Dr. Osman KARKACIER

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KORKMAZ

İmtiyaz Sahibi
Platanus Publishing®

Editör
Prof. Dr. Osman KARKACIER

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KORKMAZ

Kapak & Mizanpaj & Sosyal Medya
Platanus Yayın Grubu

Birinci Basım
Aralık, 2023

Yayımcı Sertifika No
45813

Matbaa Sertifika No
47381

ISBN
978-625-6517-42-4

©copyright
Bu kitabın yayım hakkı Platanus Publishing'e aittir.
Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin
alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Adres: Natoyolu Cad. Fahri Korutürk Mah. 157/B,
06480, Mamak, Ankara, Türkiye.
Telefon: +90 312 390 1 118
web: www.platanuskitap.com
e-mail: platanuskitap@gmail.com

PLATANUS PUBLISHING®

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1..... 9

NAZIM HİKMET'İN ÖYKÜLERİNDE ARGO SÖZCÜKLER-II
Dr. Öğr. Üyesi Melek ÇUBUKCU

BÖLÜM 2..... 59

EBÜ'L-MU'ÎN EN-NESEFÎ ÖRNEĞİNDE 11./12. YÜZYILINDAKİ MATÜRÎDÎ DÜŞÜNCESİNİN SUNUMU
Prof. Dr. Ramazan BİÇER

BÖLÜM 3..... 81

COĞRAFİ İŞARETLİ YİYECEK-İÇECEK ÜRÜNLERİNİN ESNAF LOKANTALARI, YİYECEK-İÇECEK VE KONAKLAMA İŞLETMELERİ MENÜLERİNDE YER ALMA DURUMU: BALIKESİR İLİNDE BİR ARAŞTIRMA
Doç. Dr. Binali KILIÇ

BÖLÜM 4..... 99

HÜSEYİN RAHMİ'DE NATÜRALİZM AKIMININ İZLERİ
Doç. Dr. Ali ALGÜL
Fatma AKŞAM

BÖLÜM 5.....117

KÖYDE YAŞAYAN İNSANLARIN İÇME SUYU KALİTESİNİN SAĞLIKLI YAŞAM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ HAKKINDAKİ FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI: YOZGAT İLİ ÖRNEĞİ
Öğrenci Beyzanur BAGATUR
Dr. Öğr. Üyesi Şaban ALTIN

BÖLÜM 6.....135

GAZİANTEP VE GASTRONOMİ ÜZERİNE
Gamze NACAR
Hatice PEKMEZ

BÖLÜM 7.....153

BÜYÜK VERİ VE TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNE ETKİSİ
Doç. Dr. Mehmet Fatih ACAR

BÖLÜM 8 161

AVRUPADA AŞIRI SAĞ PARTİLERİN YÜKSELİŞİNİN İDEOLOJİNİN SONU TEZİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. İbrahim MAVİ

BÖLÜM 9 179

SOSYAL SERMAYE VE ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞME ARASINDAKİ İLİŞKİ: MERSİN ÜNİVERSİTESİ ÇALIŞANLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. Yeliz HOŞMAN
Doç. Dr. Mithat TURHAN

BÖLÜM 10 195

YÜKSEKÖĞRETİMDE AKADEMİK ANALİTİKLER

Öğretmen Doğan DEMİR
Doç. Dr. Cem AYDEN

BÖLÜM 11 209

OKUMANIN KİŞİSEL GELİŞİME ETKİSİ

Doç. Dr. Mustafa BAYTER

BÖLÜM 12 227

TURİZM LİSE EĞİTMENLERİNİN EKOTURİZM ALGILARI

Serhat UYANIK

BÖLÜM 13 253

BİR ULUS DEVLET PROJESİ: MAO ZEDONG VE KÜLTÜR DEVRİMİ

Öğr. Gör. Dr. Mert Mahir GÖZ

BÖLÜM 14 267

BAUMAN'I OKUMAK: İLERİ MODERNİTENİN İLERİ BELİRSİZLİKLERİ VE POST-MODERN ÇATIŞKI ALANLARI

Doç. Dr. Cem ÖZKURT

BÖLÜM 15 279

ĞASSÂN KENEFÂNÎ'NİN 'ÜM SA'AD ROMANINDA YAPI VE TEMA

Dr. Öğr. Üyesi Seher DOĞANCI

BÖLÜM 16.....293

G7 ÜLKELERİNDE FİSHER HİPOTEZİNİN GEÇERLİLİĞİNİN ALTERNATİF FAİZ TÜRLERİ AÇISINDAN ANALİZİ

Prof. Dr. Yusuf Ekrem AKBAŞ
Doç. Dr. Canan SANCAR

BÖLÜM 17.....311

AŞÇI MEKTEBİ'NE GÖRE OSMANLI'DA PEKMEZ

Dr. Öğr. Üyesi Zeliha KAYA
Doç. Dr. Mehmet Akif ŞEN

BÖLÜM 18.....323

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN YAŞLI BİREYLERİN SOSYAL HAKLARINA ETKİSİ: GIDA HAKKI

Prof. Dr. Fatma ARPACI

BÖLÜM 19.....339

YENİLEBİLİR BÖCEKLERİN İNSAN SAĞLIĞINA ETKİLERİ ÜZERİNE LİTERATÜR ÇALIŞMASI

Dr. Öğr. Üyesi Serkan ÇALIŞKAN

BÖLÜM 20.....349

KEMIRA-M YÖNTEMİ: ÜNİVERSİTE HASTANESİ SEÇİM PROBLEMİ

Dr. Öğr. Üyesi Abdulkerim GÜLER

BÖLÜM 21.....371

PANDEMİLERDE RİSK İLETİŞİMİ: COVID-19 ÖRNEĞİ

Araş. Gör. Tuğba Gül BAYNAL DOĞAN
Öğr. Gör. Sermed DOĞAN

BÖLÜM 22.....393

BEKİR SITKI ERDOĞAN VE TÜRKÇESİ

Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN

BÖLÜM 23.....401

TÜRKİYE'DE GELİR DAĞILIMI ADALETSİZLİĞİNİN ÇARPICI YÜZÜ

Doç. Dr. Emek Aslı CİNEL

BÖLÜM 24 419

YEŞİL YÖNETİM (GREEN MANGEMENT) KONULU YAYINLAR: VOSVİEWER İLE BİBLİYOMETRİK ANALİZ

Dr. Öğr. Üyesi Saliha EMRE DEVECİ

BÖLÜM 25 433

ÖRGÜTSEL DAYANIKLILIK ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Saliha EMRE DEVECİ

BÖLÜM 26 445

AİLE İŞLETMELERİNDE TEKNOLOJİ UYGULAMA DÜZEYİ, AİLE DEĞERLERİ İLE PERFORMANS İLİŞKİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr.Tuncay YILDIRGAN

BÖLÜM 27 489

BODRUM TERSANE KÜMELENMESİNDE YER ALAN İŞLETMELERİN PORTER'IN ELMAS MODELİ UNSURLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ: YORUMLAYICI BİR YAKLAŞIM

Dr. Demet KANDEMİR

BÖLÜM 28 509

GASTRONOMİ TURİZMİ POTANSİYELİ AÇISINDAN TRB1 BÖLGESİ YÖRESEL YEMEKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğr. Gör. Gamze ÖZEL
Doç. Dr. Melda AKBABA

BÖLÜM 29 529

ÇEVİRİBİLİMDE KOŞUT METİNLER VE GENEL ÇEVİRİ STRATEJİLERİ

Dr. Öğr. Gör. Abdullah BALLI

BÖLÜM 30 551

ILO SÖZLEŞMESİ ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'DE ÜÇLÜ DANIŞMA KURULU

İbrahim GÖRÜCÜ

BÖLÜM 31 569

OSMANLI DEVLET ANLAYIŞINDA HUKUK DEVLETİ UNSURLARI: 1876 ANAYASASI'NIN YENİLİKLERİ

Öğr. Üyesi Dr. Şengül BÜYÜKBOYACI
Ziynet ES

Ş

BÖLÜM 32.....591

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZME BİR ÖRNEK: JEOTURİZM

Prof. Dr. M. Taner ŞENGÜN
Arş. Gör. Yaren GÖKTAŞ
Dr. Emrah TÜRKOĞLU

BÖLÜM 33.....609

TÜRK EDEBİYATINDA TARİHİ ROMAN VE BİR 27 MAYIS ROMANI: YENİ BAŞTAN

Afet DOĞAN

BÖLÜM 1

NAZIM HİKMET'İN ÖYKÜLERİNDE ARGO SÖZCÜKLER-II

Dr. Öğr. Üyesi Melek ÇUBUKCU[1]

[1] Çukurova Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Eski Türk Dili Anabilim Dalı

1.GİRİŞ

1.1. "ARGO" KAVRAM ALANI VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Türkiyede yapılan çalışmalarda argo ve küfür, genellikle birbirine karıştırılmış ve bu kavramlar aynı nitelikte görülmüştür. Argo alanında ilk çalışma A. Fikri'ye aittir. Araştırmacı, "ahlaka mugayirdir" fikriyle, argo sözcüklerden bazılarını çalışmasına dahil etmemiştir. Aynı düşünceyle hareket eden başka araştırmacılar da vardır.

Kamus-ı Türki'de "argo" sözcüğüne rastlayamıyoruz.

Türkçe Sözlük'te ise "argo" için şu tanımlama yer alır: "Fr. argot 1. Her yerde ve her zaman kullanılmayan ve kullanılmaması gereken çoklukla eğitimsiz kişilerin söylediği söz veya deyim. 2. mec. Serserilerin, külhanbeylerinin kullandığı söz veya deyim" (Türkçe Sözlük, 2011, s. 148)

Argo alanında ilk kapsamlı çalışmayı Ferit Devellioğlu yapar. Devellioğlu'nun çalışması daha çok İstanbul ve civarına yöneliktir. Gerekli malzemeyi bu coğrafyadan alır. Araştırmacının "Türk Argo Sözlüğü" adındaki eserinde şu tanımlama geçer:: "... sosyal bir toplumun malı olan argo, özel diller (langues spéciales) zümresindendir; genel dilin kelimelerine bazı özellikler vermek ve özel kelimeler katmakla meydana gelmiştir. Özel diller ise, genel dilden ayrılarak, küçük sosyal gruplara bağlı kimseler arasında, az çok gizli düşüncelerin anlatılmasına yarayan ve canlı dillerin ortak mihrakı üstünde gelişen dillerdir." (Devellioğlu, 1980, s.13)

Devellioğlu ayrıca "kültür argosu" için eserinde şu açıklamalarda bulunur:

"Kültür argosunu kullananlar (argoyu bir kültür olarak yaşayanlar) "r ve z" seslerini vurgulu olarak telâffuz ederler; kelime bölümlerini kesik kesik ve baskılı olarak söylerler (a-bi-cim gibi) Çok defa birinci şahıs zamirinin teklik şekli yerine çokluk şeklini kullanırlar. Geniş zaman, hâl, geçmiş ve gelecek zamanları çoğu zaman şimdiki zaman kipiyle anlatırlar. Söz gelişi: "Aslanım bu afili taahhütlüyü (en iyi tabancayı), bana kamanço (devir) edersen, hem benim fiyakalı değirmeni (saati) sana tosluyorum (veriyorum), hem de cereme olarak üstelik üç papel toka ediyorum; nasıl, fit misin, be abi?" "abcim dün akşam matizken avalın birini tongaya düşürüp iki evleğini zula ediyorum." (Devellioğlu, 1980, s. 46)

Özellikle Anadolu ağızları üzerindeki çalışmalarıyla Türk diline hizmet etmiş olan araştırmacı Ahmet Caferoğlu; Muğla, Burdur, Isparta, Erkilet yörelerindeki bazı argo malzemeler üzerinde çalışmış ve şu tespitlerde bulunmuştur: "Argo

temelde mecaza dayalıdır; argo için başvurulan birinci yol mecazdır: ceviz: çene, sacayak: üç, kulak: iki vb. "(Caferoğlu, 1943, s.27)

"Argoyu kullananlar, kelime almada, icat etmede ve mevcut dilin kelimelerini bozmada oldukça serbest davranırlar. Bozuk bir şekilde kullandıkları kelimelerin pek azı genel dile geçer". (Caferoğlu, 1943, s.18)

Hulki Aktunç'un "Türkçenin Büyük Argo Sözlüğü" başlıklı çalışması da bu alanda önemli bir çalışmadır. Hulki Aktunç, eserinde argo sözcükleri kullanan kesimleri şu şekilde sıralar : 1. Hırsız, dolandırıcı, yankesici argosu: Uyuşturucu kullananlar, kumarbazlar, kabadayı ve külhanbeyiler, dilenciler. 2. Hapishane argosu: Yatılı okulda kalanlar, kışla çevresi ve denizciler. 3. Etnik azınlıkların, göçmenlerin argosu. 4. Cinsel argolar: eşcinseller ve fuhuşla uğraşanlar. 5. Esnaf argosu: Değişik meslek gruplarının argosu. 6. Sporcuların argosu. (Aktunç, 1990, s.11)

Hulki Aktunç, argoyu "alan argosu" ve "genel argo" olarak iki bölümde inceler ve genel argo için şu ifadeleri kullanır: "Genel argo: Alan argolarındaki sözcük dağarcığının zaman içinde oluşturduğu toplam sözcük ve deyim dağarcığı ile, bu dağarcığa dayalı konuşma biçimidir… Alan argosu: Kendi sosyal çevreleriyle sınırlı yaşayan ve genel olarak toplumun, özel olarak da içinde bulundukları topluluğun geri kalan kesiminden ayrılmak ve / ya da korunmak isteyen, yaşama ortam ve biçimleri birbirine yakın kişilerce yaratılıp benimsenmiş sözcükler, deyimler bütünü; sözcükler bütününe dayalı konuşma biçimi." (Aktunç, 1990, s.14)

Halil Ersoylu'nun "Türk Argosu" adlı çalışması da bu alanda önemlidir. Araştırmacı bu eserinde argo ile zekānın ilişkisini kurar.

Yabancı kaynaklara baktığımızda, "argo" için genellikle "argot" ifadesinin kullanıldığına tanık oluruz. Macmillan Dictionary'de argonun tanımı şu şekilde verilir: "argot: özel bir grup veya sınıf tarafından kullanılan, hırsızların gizli dili gibi, özelleştirilmiş söz varlığı." (Macmillan Dictionary, 1986)

Doğan Aksan, "Her Yönüyle Dil" adlı eserinde "argo" ile ilgili şu açıklamalarda bulunur:

"Genel dildeki kelimelerin değiştirilmesi ve yabancı dilden alınan kelimeler argonun temel malzemesini oluşturmaktadır: Rumcada "o", "bilinen" anlamına gelen aftos, argoda "kadın sevgili";Arapçada "çekiç" anlamına gelen matrak kelimesi de "eğlence, alay" anlamında kullanılmaktadır". (Aksan, 1998, s.89)

Ali Püsküllüoğlu'nun "Türkçenin Argo Sözlüğü" başlıklı çalışması da bu konuda önem arz eder. Püsküllüoğlu sözlüğünde "argo" için şu açıklamayı

yapar: "Argo a. Fr. 1. aynı uğraş alanındaki insanların, kullanılan ortak, genel dilden ayrı olarak, benimseyip kullandıkları, herkesçe anlaşılamayan, kendilerine özgü sözcük ve deyimlerin yer aldığı özel dil ve bu dili oluşturan sözcüklerin tümü. 2. mec. ortak dilden olmakla birlikte her yerde ve her zaman kullanılmaması gereken, külhanbeylerin, serserilerin ya da eğitimsiz kimselerin kullandıkları sözcük, deyim ya da söz" (Püsküllüoğlu, 1996, s. 8)

Musa Çifçi "Argonun Niteliği Ve Argoya Bakış Açımız" başlıklı çalışmasında argo ile ilgili yapılan çalışmaları ayrıntılı olarak tasnif etmiş, farklı bakış açılarını ele almış ve kendisine ait şu düşüncelere yer vermiştir:

"Mecazî düşünme yeteneği olan her topluluğun bir şekilde zamanla kendi argosunu oluşturacağı açıktır. Öğrencilerin, öğretmenlerin ve benzer grupların oluşturdukları argo ise masum niyetlidir; rezil değildir, mecazî iletişim ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Küfür ile, bağayı sözler ile kaba kültür argosu arasındaki ince ayrımın farkında olunmalı; mecazın gelişmesinin dilin gelişmesine katkıda bulunacağı kabul edilmelidir. Argo alanında pek çok bilimsel araştırmaya ihtiyaç vardır. Eskilerin tabiriyle argoyu "lisân-ı erâzil (rezillerin dili)" olarak nitelendirip araştırma alanı dışına itmek, Türk dilinin ve kültürünün bir köşesini karanlıkta bırakmak demektir. Araştırmacılar bu konudan her ne kadar uzak dursalar da özellikle kültür argosu deşifre oldukça kendini yenilemektedir. Önemli olan, genel argo, kültür argosu, küfür ve bayağı sözler arasındaki farkı doğru algılayıp ona göre doğru bir tutum içerisinde olmaktır." (Çifçi, 2006, s.300).

Görüldüğü gibi argo konusundaki tasnif ve açıklamalar genel olarak birbirlerine benzemekle birlikte, ayrıntılarda farklılaşmaktadır. "Küfür" ile "argo"nun birbirine karıştırılması meselesi ise her daim mevcut olacaktır. Önemli olan zengin bir söz hazinesine sahip olan Türk dilinin bu söz imkanlarını sonuna kadar tespit edebilmeye çalışmak ve bu hazineyi sunmaktır. Dolayısıyla dilde ahlaka aykırı bir durum söz konusu olamaz. Dilin her bir ögesi işlenmeye hazır malzemedir. Hem dil uzmanlarının hem de edebi metin çalışırlarının belki de akıllarında tutmaları gereken yegāne ders bu olmalıdır. Dolayısıyla "argo" da dilin her unsuru gibi çalışılması ve ortaya çıkarılması gereken bir alandır. Zaten bu kadar ustaca ve sanatkarāne bir şekilde dile getiriliyor olması, onun üzerinde ne kadar durmamız gerektiğini hatırlatan bir noktadır. Dilin argo hazinesi araştırıldıkça dilde var olan ama tespit edilememiş nice sanatlı unsur gün yüzüne çıkacaktır. (Çubukcu, M. Nazım Hikmet'in Öykülerinde Argo Sözcükler-I , Timur Kocaoğlu Armağanı, III. Kitap, Yayımlanacak Kitap Bölümü, 2023)

2. YÖNTEM

Malzeme hacimli olduğundan çalışma üç bölüme ayrılmış, "A-İ" harfleri arasını kapsayan birinci kısım, daha önce tarafımızca çalışılmıştır. Malzemenin ikinci bölümünün yer aldığı bu çalışmada K-Ö" harflerini kapsayan argo sözcükler incelenmiştir. Çalışmanın üçüncü bölümünü oluşturan ve "P-Z" harfleri arasını kapsayan kısım ise başka bir çalışmanın konusu edilecektir. Nazım Hikmet'in eserlerinin derlendiği, Adam Yayınları tarafından yayımlanan seriden, "Nazım Hikmet – I Hikayeler "(1987) başlıklı kitap, bu çalışmamızda malzeme edinirken kullandığımız ana kaynaktır. Eldeki 96 öykü , bu kaynak vasıtasıyla incelenmiştir. Türk dünyasında ve yabancı araştırmacılarca yapılan çalışmaların tamamında argo kavramına ait tek bir inceleme yöntemi yoktur. Argo sözcüklerin sanatlı ve mecazlı olmaları, tüm sözcük türlerinde görülebilmeleri, temel sözvarlığı unsurları arasında bulunabilmeleri, argo tespitini güçleştirmektedir. Söz konusu durum bu çalışma için de söz konusudur.

Listedeki "argo" sözcüklerin anlamları araştırılırken TDK tarafından hazırlanan "Türkçe Sözlük" kullanılmış, karşılaştırma yapmak maksadıyla da Hulki Aktunç'un "Türkçenin Büyük Argo Sözlüğü", Ferit Devellioğlu'nun "Türk Argo Sözlüğü", Ali Püsküllüoğlu'nun "Türkçenin Argo Sözlüğü" ve A.Fikri'nin "Lugat-ı Garibe" adlı çalışmaları kullanılmıştır. Listeye alınan kelimelerin hepsi Türkçe Sözlük'te argo açıklamasıyla geçmemektedir. Birtakım yakınlıklar argo sözcük ile argo niteliği taşımayan sözcük ayrımını güçleştirdiği için bu çalışmanın kapsamı, insiyatifimiz dahilinde daha geniş tutulmuştur. Hulki Aktunç, Ferit Devellioğlu, Ali Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde yer almayan sözcükler de Türkçe Sözlük'te yer aldıkları biçimde verilmiş, Türkçe Sözlük'te "argo"kaydıyla verilmeyen sözcükler de çalışmaya dahil edilmiştir. Belki bu şekilde argo sözcükler üzerinde yeniden düşünülmesi gerekecek ve yorum yapma imkanı da doğmuş olacaktır.

İnceleme yapılırken kaba sözler, küfürler, deyimler, mesleğe özgü terimler, seslenme sözcükleri, mecazlı anlatımlar "argo" sözcükler kapsamına alınmıştır. Tabii ki saydığımız türdeki kelimelerin tamamı bu kapsamda değerlendirilmemiş, argoya en yakın sayılabilecek nitelikteki kelimeler çalışmaya dahil edilmiştir. Argo sözcükler örneklendirilirken argo sözcüğün içinde geçtiği cümle de verilmiş, böylece argo sözcüklerin bağlam içindeki yerlerini göstermek de mümkün olmuştur. Sözcüğün hemen yanında ise sözcüğün geçtiği öykünün adı ve sayfa numarasına yer verilmiştir. İlgili argo sözcük öyküde kaç kere geçiyorsa tüm örnekler listeye dahil edilmiştir. Sıralama alfabetik olarak yapılmış olup, ilgili sözcükler sözcük türlerine ve Türkçe kökenli olup olmadıklarına göre sınıflandırılmıştır.

3. BULGULAR

1.Fiil Yapısındaki Argo Sözcükler

1.1. Kalaylamak

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır: "3.argo.Sövmek" (Türkçe Sözlük, s.1274)

Aktunç sözlüğünde sözcük şu şekilde açıklanır: "f. küfretmek" (Aktunç, s. 160)

Devellioğlu sözlüğünde sözcük şu şekilde açıklanır: "(tr. f.) Küfür etmek (bk. kalayı basmak, okumak)" (Devellioğlu, s. 130)

Püsküllüoğlu sözlüğünde açıklama şu şekildedir: "sövmek" (Püsküllüoğlu, s.87)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... *O kalayladı, ben kalayladım onu*. (Bir Tren Yolculuğu, s.184)

1. 2. Kesmek

Türkçe Sözlük'te "kesmek" sözcüğü için metinde geçen anlama en yakın açıklama şudur: "12.Verilecek bir şeyin bir bölümünü alıkoyup vermemek 13.Para basmak" (Türkçe Sözlük, s.1400)

Aktunç'un sözlüğünde sözcük farklı anlamıyla yer alır: "f. (Birisinin) parasını almak . Bir nesne, bir hizmet satın almak; ya da kumar oynayarak o kişiden para, değerli nesne elde etmek" (Aktunç, s. 178)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde sözcük farklın anlamıyla yer alır: "1.Birinin parasını almak 2. Birine ilgi duyduğunu davranışlarıyla, gözleriyle belli etmek; onu etkisi altına almak 3. palavra atmak, abartmak, yalan söylemek, uydurmak" (Püsküllüoğlu, s. 94)

A.Fikri'nin sözlüğünde sözcük farklı anlamıyla geçer: mānā-ı muhtelifede müstameldir. Afi kesmek: Yalan söylemek" (A. Fikri, s. 69)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Samatya'ya kes bir tane, dedim biletçiye*. (Kızımın Hediyesini Unutmayınız, s.60)

1. 3. Kestirmek

Türkçe Sözlük'te "kestirmek" sözcüğü için metinde geçen anlamına en yakın açıklama şu şekildedir: "5.Kısa bir süre uyumak, şekerleme yapmak (Türkçe Sözlük, s.1401)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde sözcük görülmez.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Hatun yattı. Ben de bir kestireyim dedim.* (Bir Tren Yolculuğu, s.184)

1. 4. Kıstırmak

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır:

2.mec.Kaçamayacak bir duruma getirmek (Türkçe Sözlük, s.1426)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili sözcük bulunmamaktadır.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Kaç kişiyi kapının önünde kıstırdım*. **(**Heyecanlı Bir Takip Hikayesi, s.90)

1. 5. Kıvırmak

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır:

9.argo dolandırmak (Türkçe Sözlük, s.1429)

Aktunç'un sözlüğünde sözcük şu açıklama ile verilir: "Elde etmek, kazanmak" (Aktunç, s. 183)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde şu açıklama ile verilir: "1.elde etmek, kazanmak 2. bkz. kıvırtmak" (Püsküllüoğlu, s. 97)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

- *Ve heriften 100 lirayı kıvırdım*. (Para Kazanma Usulü, s.225)

-*Kız Saffet Beye de gitmiş, ona da bana okuduğu masalı okuyup benim namıma bir papel kıvırmış*. (Kurnazlığın Daniskası, s.198)

1. 6. Kızışmak

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "4.mec. Zorlu, sert, kızışık bir durum almak, şiddetlenmek, atmak 5.mec. Hızlanmak, hareketlenmek" (Türkçe Sözlük, 1437)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili sözcük bulunmamaktadır.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

... *Kavgacılar o kadar kızıştı ki* ... (Kavga Bu Anam, Zeynep'in Düğünü Değil, s.108/109)

1.7.Kollamak

Türkçe Sözlük'te şu açıklama geçer: "3. Korumak, gözetlemek" (Türkçe Sözlük, s. 1463)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili sözcük bulunmamaktadır.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Kolla kendini, iki gözüm*... (Şişmanlığa ve Zayıflığa Dair, s.119)

1.8.Kudurmak

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "1.kuduz hastalığına yakalanmak, kuduz olmak 2.mec. Aşırı davranışlarda bulunmak, taşkınlık göstermek 3. mec. Çok yaramazlaşmak, ele avuca sığmamak 4. mec. Gücünü artırmak, tehlikeli bir durum almak, tehlikeli bir duruma gelmek 5. mec. Çok kızmak, öfkelenmek" (Türkçe Sözlük, s.1516)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Kudurmak, çocuk düşürmek, ödü patlayıp bayılmak gibi felaketlere uğramasın!..* (İki Numaranın Köpeği, s.110)

1.9.Kurulmak

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "2. rahatça oturmak, yerleşmek" (Türkçe Sözlül, s.1538)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 3 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Köşe minderine yan gelip kuruldum, efendiciğim*. (Kurnazlığın Daniskası, s.196)

-*Kuruldu taksinin içine*. (Para Kazanma Usulü, s.224)

-*Şöyle ön tarafa, Yekta kulunuz kuruldu bir.* (Sinemada Loca, s.149)

1.10.Okumak

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: " 5.Bir şeyin anlamını çözmek 7. mec. Bazı belirtilerle bir anlamı, gizli bir duyguyu anlamak, kavramak "(Türkçe Sözlük, s. 1793)

Aktunç'un sözlüğünde şu şekilde açıklanır: "f.(kumarda) anlamak. Söylemek. Anlatmak, söylemek, itiraf etmek.Küfür etmek, uzun uzun sövmek" (Aktunç, s. 225)

Devellioğlu'nun sözlüğünde farklı anlamıyla geçer: "(tr.f.) Elden çıkarmak, satmak (bk. mektebe başlatmak) (Devellioğlu, s. 163)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde farklı anlamıyla geçer: "anlatmak, söyletmek, itiraf etmek" (Püsküllüoğlu, s. 115)

A.Fikri'nin sözlüğünde de farklı anlamıyla geçer: "ağız bozmak, sövmek . Maval okumak: Yalan söylemek" (A.Fikri, s.23)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... *dehşetli bir herif olduğunu gözlerinin bebeğinden okudum alimallah*. (Bir Kaçakçı Hikayesi, s.164)

1.11.Okutmak

Türkçe Sözlük'te şu açıklamaya yer verilir: "4. argo Satarak elinden çıkarmak" (Türkçe Sözlük, s. 1794)

Aktunç'un sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir: "f. satmak (Bir kimseyi) kumarda, yankesicilik, dolandırıcılık vb. işlerde yetiştirmek, eğitmek" (Aktunç, s. 225)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde şu açıklama yer alır: "1.satarak elinden çıkarmak 2. Bir kimseyi, yankesicilik, kumar, dolandırıcılık gibi işlerde yetiştirmek" (Püsküllüoğlu, s. 115)

A.Fikri'nin sözlüğünde şu açıklamayla verilir: "fürū hatmetmek, satmak. fürū: usūl-ı fıkıh üzerine bina edilen ve fıkhın bölümlerinden birine isim olarak verilen bir terimdir" (A.Fikri, s. 23)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-... *derhal okuttum (eşyaları satmak)* (Para Kazanma Usulü, s.225)

1.12.Olmak

Türkçe Sözlük'te şu açıklamaya yer verilir: "17. tkz. Sarhoş olmak" (Türkçe Sözlük, s.1798)

Aktunç'un sözlüğünde şu açıklama yer alır: "f. (İçki, uyuşturucu madde vb. kullanarak) sarhoş olmak, esrimek (Cinsel ilişkide) tatmin noktasına varmak, doyuma ulaşmak, orgazma erişmek" (Aktunç, s.225)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir: "1.(içki ya da uyuşturucuyla) esrimek

2.(cinsel ilişkide) doyuma ulaşmak, orgazma erişmek" (Püsküllüoğlu, s. 115)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-...*Bir, bir daha, haydi bir daha derken adamakıllı olmuşuz.* (Nezakete Dair, s.202)

2. İsim+ Fiil Yapısında Olan Argo Sözcükler

2. 1. Alıntı İsim+ Fiil Yapısından Oluşan Argo Sözcükler

2. 1. 1. Kafa göz yarmak

İlgili sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır:

"a.Ar. kafā Beceriksizlik göstermek" (Türkçe Sözlük, s.1262)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A. Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe yer verilmemiştir.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*ne de belediye intihabatımda kafa göz yararım*. (Nikaha Dair, s.58)

2. 1. 2. Kafa tutmak

İlgili sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "Boyun eğmemek, karşı gelmek" (Türkçe Sözlük, s.1262)

A.Fikri'nin sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir: "onurlu görünmek, kızmak" (A.Fikri, s. 64)

Aktunç, Devellioğlu ve Püsküllüoğlu sözlüklerinde ilgili sözcüğe yer verilmemiştir.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 5 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-... dünyanın en inatçı, en vergi vermez, en kafa tutar insanları diye anlattıydı. (Bedreddin'in Ölüsü, s.261)

-*Kafa tutan, isyan eden bir diş doldurulmaz, sökülür*. (Dişçide, s.254)

-*Kafa tutanın kafası kökünden kesilir*. (Dişçide, s.254)

-*O istedi, ben kafa tuttum...(*Bir Boşanma Hikayesi, s.251)

-*Sonunda başladım kafa tutmaya.* (Bir Boşanma Hikayesi, s.251)

2. 1. 3. Kafası kızmak

İlgili sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "öfkelenmek" (Türkçe Sözlük, s.1262)

Aktunç'un sözlüğünde ilgili sözcük "kafasını bozmak" biçimiyle yer alır ve şu açıklamaya yer verilir: "d. (ar-türk.) (Birisini) sinirlendirmek" (Aktunç, s. 157)

Püsküllüoğlu sözlüğünde ilgili sözcük "kafasını bozmak" biçimiyle yer alır ve şu açıklamaya yer verilir: "Ar. T. 1. (bir şey, birinin sinirlenmesine yol açmak) 2. (bir kimse bir başkasını) sinirlendirmek" (Püsküllüoğlu, s.86)

Devellioğlu, A.Fikri'nin sözlüğünde ilgili sözcüğe yer verilmez.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 4 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

- ...*Kafam kızdı* (Esnaf Milleti, s.57)

-... *Kafam kızmaya başladı*. (Az Tamah Çok Ziyan Getirir, s.113)

-*Artık kafam kızmıştı...(*Bir Manikür Hikayesi, s.134)

-*Hani kafam bir kızarsa...* (Fıkradan Hikaye, s.73)

2. 1. 4. Kafasına dayamak

Türkçe Sözlük ve Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu , A. Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe yer verilmemiştir.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Dayadım kafasına (silah)* (Hasan Torlak, 285)

2. 1. 5. Kafasına geçirmek

İlgili sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır:

başına geçirmek (Türkçe Sözlük, s.1262)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu , A. Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe yer verilmemiştir.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Çamaşır sepetini kafana geçirirsin* (2) (Arpacığa Dair,s.76)

2. 1. 6. Kafayı çekmek

İlgili sözcük Türkçe Sözlük'te "kafayı bulmak" şeklinde geçer ve şöyle açıklanır: " sarhoş olmak" (Türkçe Sözlük, s.1263)

Aktunç'un sözlüğünde sözcük şu açıklama ile geçer:

"d. (ar.- türk.) İçki içmek" (Aktunç, s. 158)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde sözcük şu şekilde açıklanır: "Ar. T. içki içmek" (Püsküllüoğlu, s.86)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Nuri efendi dostumuzla, evvelsi akşam kafaları çektik.* (Nezakete Dair, s.202)

2. 1. 7. Kafayı tütsülemek

Sözcük, Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "kafayı tütsülemek (veya dumanlamak) : argo. sarhoş olmak" (Türkçe Sözlük, s.1263)

Aktunç'un sözlüğünde sözcük şu şekilde açıklanır: "d. (ar- türk.) Eşanl. Kafayı dumanlamak" (Aktunç, s. 159)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde ilgili sözcükte "kafayı dumanlamak" maddesine gönderme yapılır ve şu şekilde açıklanır: "Ar. T. içkiyle ya da uyuşturucu ile sarhoş duruma gelmek" (Püsküllüoğlu, s.86)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Havalar geceleri bile o kadar sıcak ki insan kafayı tütsüleyip bu cehennem sıcağını unutmak mecburiyetinde kalıyor*. (Nezakete Dair, s.202)

2. 1. 8. Kafese koymak

Sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: : "a.Ar. kafes argo. Aldatıp çıkar sağlamak" (Türkçe Sözlük, s.1265)

Aktunç sözlüğünde bu kullanım için "kafese almak" ifadesine göndermede bulunulur ve açıklama şu şekildedir: "d.(ar.-türk.) (Birisini) yalan dolanla aldatarak çıkar sağlamak" (Aktunç, s. 159)

Aktunç sözlüğünde sözcük "kafeslemek" biçimiyle geçer: "f. (ar.-türk.) Eşanl. Kafese almak" (Aktunç, s. 159)

Devellioğlu sözlüğünde açıklama şu şekildedir: "(far.dey.) Kandırmak, aldatmak bkz. tongaya düşürmek" (Devellioğlu, s.129)

Püsküllüoğlu sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir:

"Ar. T. 1. (birini) aldatarak kendisinden yararlanmak, kafese almak 2. (birini) hapse atmak" (Püsküllüoğlu, s.87)

A.Fikri'nin sözlüğünde sözcük "kafes" maddesinde açıklanır: "Almak fiiliyle kullanılır. Kafese almak: Birini lakırdıya tutarak canını sıkmak" (A. Fikri, s. 65)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Herkes birbirini kafese koymakla meşgul...* (Şişmanlığa ve Zayıflığa Dair, s.119)

-*Kocakarıyı kafese koyup...* (Para Kazanma Usulü, s.225)

2. 1. 9. Kalıbı dinlendirmek

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır: "a.Ar. kālib kalıbı değiştirmek (veya dinlendirmek) argo. ölmek" (Türkçe Sözlük, s.1279)

Aktunç'un sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir: "d. (ar.- türk) ölmek" (Aktunç, s. 161)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir: "kalıbı değiştirmek (ya da dinlendirmek) Ar. T. ölmek"(Püsküllüoğlu, s.87)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

... vatandan uzak, aileme hasret, kalıbı dinlendireceğim muhakkaktı. (Yamyamlar Arasında : Felsefi Hikaye s.104)

2. 1. 10. Kavgada Yumruk Aranmamak

Türkçe Sözlük'te ifade**, "**kavgada yumruk sayılmaz" şeklinde geçer ve şöyle açıklanır: "a.Far.ġavġa . Kavga sırasında hem dayak yenilir hem de atılır" anlamında kullanılan bir söz". (Türkçe Sözlük, s. 1356)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Kusura bakma, anam, kavgada yumruk aranmaz.. (Kavga Bu Anam, Zeynep'in Düğünü Değil, s.109)

2. 1. 11. Kebap Edilmek

Türkçe Sözlük'te bu ifade yer almaz. "kebap"maddesinde şu açıklamaya yer verilir: "a. Ar. kebāb 3. sf. Kavrulmuş, kızarmış" (Türkçe Sözlük, s.1375)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcük bulunmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Selim Bey, onu, yamyamlar tarafından kebap edilmeye hazırlanırken kurtarmıştı. (Vahşi Zenci Delikanlının Mantığı, s.152)

2. 1. 12. Keyfinin kahyası olmak

Türkçe Sözlük'te "Keyfinin kahyası olmamak" biçiminde geçer: "Birine, alışkanlıklarına, davranışlarına, düzenine karışmaya hakkı olmamak" (Türkçe Sözlük, s.1404)

İncelenen diğer sözlüklerde bu ifadeye rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Eloğlunun keyfinin kāhyası değiliz... **(**Hadi Şu Oyunu da Seyrediverelim!, s.114**)**

2. 1. 13. Kör Olasıca

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "sf. Far. kūr kör olası (veya olasıca veya olsun) bir ilenme sözü" (Türkçe Sözlük, s.1501)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Halbuki telefonda kör olasıca muhavere devam edip duruyordu. (Korkunç Bir Telefon Muhaveresi, s.156)

2. 1. 14. Lanet olsun

Türkçe Sözlük'te şu açıklama geçer: "a.(la:net, l ince okunur) Ar. la'net. Lanet olsun! bir ilenme sözü" (Türkçe Sözlük, s.1575)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Lanet olsun bir daha ayağımı atmam sirklerden içeri. (Sinemada Loca, s.147)

2. 1. 15. Lutfetmek

Türkçe Sözlük'te şu açıklamaya yer verilir: "Ar. lutf+ T. etmek 1.Vermek, ihsan etmek, bağışlamak 2. (-i) Söylemek, bildirmek 3. İzin vermek, müsaade etmek 4. Yüksek veya saygın bir kimse alçak gönüllülük göstermek" (Türkçe Sözlük, s.1596)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... bendenizden aldığınız bir lirayı lütfederseniz, dedi. (Kurnazlığın Daniskası, s.197)

2. 1. 16. Memleketi soymak

Türkçe Sözlük'te "soymak" maddesinde şu açıklamaya yer verilir: "3.Birinin üstünde yanında veya bir yerde bulunan şeyleri çalarak alıp götürmek" (Türkçe Sözlük, s.2147)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-....onu, memleketini soyanlara satılmış olmakla itham etti. (Bir Çin Hikayesi, s.27

2. 1. 17. Namını temizlemek

Türkçe Sözlük'te "namusunu temizlemek" biçimiyle geçer ve şu şekilde açıklanır: "Ahlak ve onuruna ters düşen bir durumdan kurtulmak için birini veya kendini öldürmek" (Türkçe Sözlük, s.1750)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Avrupa karşısında namımızı temizlemiş. (Halılara Dair, s.70)

2. 1. 18. Namusu ayak altına alınmak

Türkçe Sözlük'te "namusu iki paralı olmak biçmiyle geçer ve şu şekilde açıklanır: "a.Ar. nāmūs : "namusu için iki paralık olmak" var. Onursuz bir duruma düşmek" (Türkçe Sözlük, s.1750)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 3 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

...fakat Feriha Hanım bir aşık sahibi olunca Selim Bey'in namusunu ayaklar altına almış olduğunu bir türlü anlamadı gitti. (Vahşi Zenci Delikanlının Mantığı, s.154)

-Ben dedi, yok senin namus ayak altında. (Vahşi Zenci Delikanlının Mantığı, s.154)

-Demek sen benim namusumun ayaklar altına alınmasına vasıta oluyordun. (Vahşi Zenci Delikanlının Mantığı, s.153)

2. 1. 19. Namusu on paralık etmek

İncelenen sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Ulan, zanaatın namusunu on paralık mı etmek istiyorsun? (Beleşten Sigara Tedariki, s.178)

2. 1. 20. Namusuna halel getirmek

Türkçe Sözlük'te "namusuna dokunmak" biçmiyle yer alır ve şu şekilde açıklanır: "Birinin namus ve onurunu olumsuz biçimde etkilemek" (Türkçe Sözlük, s. 1750)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

- Feriha Hanım namusuna halel getirmediğini... (Vahşi Zenci Delikanlının Mantığı, s.154)

2. 1. 21. Namusuyla para kazanmak

Türkçe Sözlük'te **"**namusuyla yaşamak" biçiminde yer alır ve şu açıklama geçer: "ahlak ve onuruna bağlı yaşamak" (Türkçe Sözlük, s. 1750)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Namusumla para kazanacak bir iş bulsam dükkanı tezgahı kapatırım hemencecik. (Başımdan Bir İş Geçti, s.214)

2. 1. 22. Nefsini körletmek

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "nefis (I) a. Ar. nefs nefsini körletmek (veya körletmek) beden isteklerinden herhangi birini üstünkörü gidermek, nefsini yatıştırmak" (Türkçe Sözlük, s. 1761)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-... uzaktan uzağa onları takip etmekle nefsini körletiyordu. (İnci Gerdanlık, s.271)

2. 2. Türkçe İsim+ Fiil Yapısındaki Argo Sözcükler

2. 2. 1. Kalayı basmak

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır: **"**a.4.argo. Sövme, küfür **.** kalayı basmak: argo. adamakıllı küfretmek" (Türkçe Sözlük, s. 1273)

Devellioğlu sözlüğünde sözcük şu şekilde açıklanır:

"(tr. f.) Küfür etmek (bk. Okumak, perdahlamak)" (Devellioğlu, s.130)

Püsküllüoğlu sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir: "çok ve ağır biçimde söylemek" (Püsküllüoğlu, s.87)

A.Fikri'nin sözlüğünde yalnızca "kalay" maddesi yer alır ve şu şekilde açıklanır: "düşnām (küfür)" (A. Fikri, s. 63)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... *başladım ben de kalayı basmaya...* . (Kavga Bu Anam, Zeynep'in Düğünü Değil, s.108)

2. 2. 2. Kan başına çıkmak

Sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır:

"a.kan (veya kanı) başına çıkmak (veya sıçramak veya toplanmak) öfkelenmek" (Türkçe Sözlük, s. 1292)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Nihat Bey kardeşimizin kan başına çıktı.* (Bir Bıyık Hikayesi, s.213)

2. 2. 3. Kan beynine vurmak

Sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır:

"kan beynine sıçramak (veya çıkmak) çok sinirlenmek, hiddetlenmek, kontrolü yitirmek" (Türkçe Sözlük, s.1292)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Kan beynime vurdu, iki gözüm*. (Bir Tren Yolculuğu, s.183)

2. 2. 4. Kan kusturmak

Sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır:

"(birine) kan kusturmak çok eziyet çektirmek" (Türkçe Sözlük, s.1292)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... *eşeğini köylünün gözü önünde, kan kusturana kadar dövmüştü*. (Hasan Torlak, 283)

2. 2. 5. Kan tepesine çıkmak

Türkçe Sözlük ve Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu, A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 3 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*...Kan tepeme çıktı.* (Bacaklar, s.256)

-*Hala hatırladıkça kan tepeme çıkıyor*. (Maaş Bordrosunda Silsile-i Meratip, s.161)

-*Kan tepeme çıktı*... (Bir Acayip Zihniyet, s.177)

2. 2. 6. Kan tükürmek

Türkçe Sözlük ve Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu, A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Kan tükürdü*. (Hasan Torlak, 283)

2. 2. 7. Keklik gibi torbada olmak

İlgili ifade Türkçe Sözlük'te yer almaz. "keklik" maddesinde şu açıklama yer alır: "a. güzel, alımlı, hareketli" (Türkçe Sözlük, s.1379)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcük bulunmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-... *aslan cenapları keklik gibi torbadadır*. (Aslanın Hikayesi, s.187)

2. 2. 8. Kırıp geçirmek

Türkçe Sözlük'te şu açıklama verilir:

1.yakıp yıkarak, öldürerek, baskı veya etki yaparak büyük zarar vermek 2.çok sert davranarak darıltmak 3. tuhaf söz ve davranışlarda herkesi çok güldürmek 4. hayran etmek (Türkçe Sözlük, s.1419)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili sözcük bulunmamaktadır.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

- *milleti tifo hastalığından kırıp geçiren İstanbul Terkos Şirketi....* (Nikaha Dair, s.58)

2. 2. 9. Köküne kibrit suyu çalmak

Türkçe Sözlük'te "kibrit suyu" ifadesiyle şu açıklama verilir: "a. mec. "Yerin dibine batsın, ölsün, kahrolsun" anlamında köküne kibrit suyu ve "bir daha ortaya çıkamayacak biçimde yok etmek" anlamında köküne kibrit suyu dökmek (veya kökünü kurutmak) deyimlerinde geçen bir söz" (Türkçe Sözlük, s.1439)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Şu gözümdeki arpacıkların köküne kibrit suyu çalmak için neler vermezdim be birader...* (Arpacığa Dair, s.75)

2. 2. 10. Kurum taslamak

Türkçe Sözlük'te "kurum" maddesinde şu açıklamaya yer verilir: a.Kendini büyük ve önemli gösterme davranışı, büyüklenme, gösteriş, azamet, tekebbür(Türkçe Sözlük, s.1538)

Türkçe Sözlük'te "kurum (veya) kurumunu satmak " maddesinde şu açıklamaya yer verilir: böbürlenmek, büyüklenmek(Türkçe Sözlük, s.1538)

Türkçe Sözlük'te "kurum kurum kurumlanmak (veya kurulmak)" maddesinde şu açıklamaya yer verilir: "büyüklenmek, böbürlenmek" (Türkçe Sözlük, s.1538)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Kapadık! diye Afrika yamyamlarına kurum tasladığımız esir pazarlarında hala alışveriş oluyor.* **(**Hadi Şu Oyunu da Seyrediverelim!, s.116)

2. 2. 11. Küreğe mahkum edilmek

Türkçe Sözlük'te "kürek cezası" biçimi geçer ve şu açıklama ile verilir: "a. esk. Gemilerde kürek çekme yoluyla uygulanan ceza" (Türkçe Sözlük, s.1562)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Benhur Roma kadırgalarında küreğe mahkum edilmiştir*. (Prens Benhur, s.243)

2. 2. 12. Küreklere dayanmak

İncelenen sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Bir kuru ekmeğe küreklere dayanan prens....(*Prens Benhur, s.243)

2. 2. 13. Oyun oynamak

Türkçe Sözlük'te şu şekilde geçer: " 1.birini aldatmak, kandırmak 2. mec. hile yapmak" (Türkçe Sözlük, s. 1831)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*O, bize oyun oynuyor, fenalık ediyor.* (Kurtuluş Savaşı Hikayelerinden: Düşman, s.278)

2. 2. 14. Ödü kopmak

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "a.Safra III. Ödü kopmak" (veya patlamak) çok korkmak (Türkçe Sözlük, s. 1835)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

.....*ödüm koptu.* (Korkunç Bir Telefon Muhaveresi, s.155)

2. 2. 15. Öteki dünyayı boylamak

İncelenen sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... bir hiddet nöbeti daha gelip öteki dünyayı boylamasın diye... (Korkunç Bir Telefon Muhaveresi, s.155)

3. İsim Yapısındaki Argo Sözcükler

3. 1. Alıntı İsimlerden Oluşan Argo Sözcükler

3. 1. 1. Kağıt

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır:

a.Far. kāġaz. 9. hlk. Kağıt para (Türkçe Sözlük, s. 1266)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüğünde ilgili sözcük yer almaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*O çalıştığı mağazadan kırk kağıt alıyordu*. (Bir Boşanma Hikayesi, s.251)

3. 1. 2. Karmonyolacılık

Türkçe Sözlük ve Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili ifadeye rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*... eğer gördüğü bu sahnenin sporla hiçbir alakası mevcut değilse o halde bu bir karmanyolacılıktı.* (Pay, s.205)

3. 1. 3. Kekā

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır: "ünl.(keka:) Keyifli bir durum anlatılırken " ne güzel, ne iyi" anlamlarında söylenen bir söz" (Türkçe Sözlük, s.1379)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcük bulunmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Böyleyse kekā*... **(**Hadi Şu Oyunu da Seyrediverelim!, s.114)

3. 1. 4. Kepazelik

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır: "a.1.kepaze olma durumu 2.Kepazece davranış" (Türkçe Sözlük, s.1391)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcük bulunmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Bir kepazelik de orada mı gelsin başımıza*. (Sinemada Loca, s.149)

-*Roman değil, kepazelik*. (Aşk Harabeleri, s.223)

3. 1. 5. Kokozluk

Türkçe Sözlük'te şu açıklamaya yer verilir: "a.Parasız, züğürt olma durumu" (Türkçe Sözlük, s.1458)

Aktunç'un sözlüğünde şu açıklama yer alır: "i.parasızlık, züğürtlük" (Aktunç, s. 188)

Devellioğlu'nun sözlüğünde "kokoz" ve "kokozlamak" maddeleri şu açıklama ile verilir:

"kokoz: (uyg.s.) Parasız, züğürt, cebi delik (bk. Bitli, Dıragon, Hafif, Hasta) (Devellioğlu, s. 143)

kokozlamak: (uyg. tr. fr.) Parasız kalmak, züğürtleşmek" (Devellioğlu, s.143)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde şu açıklama ile verilir: "a.kokoz olma durumu, parasızlık, züğürtlük" (Püsküllüoğlu, s.99)

A.Fikri'nin sözlüğünde şu "kokoz" şeklinde yer alır ve şu şekilde açıklanır: "kokoz : Züğürt" (A.Fikri, s. 65)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Hatta, kokozluktan yerli mallara taraftardın fena halde*. (Kedilerle Fareler, s.124)

3. 1. 6. Lostra

Türkçe Sözlük'te şu açıklamaya yer verilir: "a.(lostra) İt. Lustra. Ayakkabı boyama" (Türkçe Sözlük, s.1593)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Bu sefer de lostrama geldi*. (20 Paranın Kıymetini Bilelim, s.143)

3. 1. 7. Mahluk

Türkçe Sözlük'te şu açıklamaya yer verilir: "a.(mahlu:ku, l ince okunur) Ar. maḫlūk esk. Yaratık" (s.1606)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... *insana daha yakın, insanı daha çok andıran mahluklardı* (kuklalar) (Bacaklar, s.257)

3. 1. 8. Maksimbar Kırması

Türkçe Sözlük'te "kırma" ifadesiyle şu açıklamaya yer verilir: **"**7.sf. biy. Melez" (Türkçe Sözlük, s.1419)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

- *ve gazinosu Maksimbar kırmasıdır diyebilirim, efendim...* (Bir Acayip Zihniyet, s.176)

3. 1. 9. Maraza

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: **"**a.Ar. maraza hlk. 1. Hastalık 2. Anlaşmazlık, çekişme, kavga"**.** maraza çıkmak : "kavgaya yol açmak, kavga çıkmak, anlaşmazlığa yol açacak işler yapmak" (Türkçe Sözlük, s. 1626)

Devellioğlu'nun sözlüğünde sözcük şu şekilde açıklanır: "(ar.i.) Kavga, gürültü (bk. çıngar, haraza, hır) (kelimenin Arapça "muaraza"dan gelmiş olması mümkündür)" (Devellioğlu, s.153)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde şu şekilde geçer: "a.Ar.gürültü, patırtı, kavga" (Püsküllüoğlu, s. 107)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... *derken maraza çıktı işte*.. (Sinemada Loca,. s.147)

3. 1. 10. Melun

Türkçe Sözlük'te şu açıklama verilir: **"**sf. (melu:nu) Ar. mel'un 1. Tanrı tarafından lanetlenmiş olan, lanetli 2. a. Lanetlenmiş kimse 3. mec. Nefretle karşılanan, kötü" (Türkçe Sözlük, s.1649)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Bir vakitler muhteşem endamlı çerkez kızlarını at sırtında kaçıran melun süvari...* **(**Hadi Şu Oyunu da Seyrediverelim!, s.116)

-*Bundan istifade ederek, melun herif koynuma da girdi*. (Şarlo Yemekte, s.66)

3. 1. 11. Merhametsizlik

Türkçe Sözlük'te şu açıklama verilir: "a.Acımama durumu, katı yüreklilik, katı kalplilik, taş yüreklilik, taş kalplilik, kalpsizlik" (Türkçe Sözlük, s.1658)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

....herkes kadının hırsızlığını, sahtekarlığını, erkeğin merhametsizliğini, yalnız bir sebeple izah ediyordu. (Belki ve Kim Bilir, s.140)

3. 1. 12. Metelik

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: **"**a.Fr. metallique esk. 1. Çeyrek kuruş, on para değerinde demir para 2. mec. Çok az para" (Türkçe Sözlük, s.1666)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Ceplerimizdekini son meteliğine kadar ekledik birbirine, son istasyon Pendik'e kadar biletleri tazeledik*... (Birinci Mevkide, s.240)

-*Son meteliğimizi de bilete verdiğimiz için yayan, yorgun ayaklarımızı sürüyerek ve vakit vakit konuşmadan kahkahalarla boşanarak Erenköy'ün tuttuk yolunu*. (Birinci Mevkide, s.241)

3. 1. 13. Metres

Türkçe Sözlük'te şu açıklama yer alır: "a.Fr. maitrasse Evli bir erkekle nşkahsız yaşayan kadın, kapama, kapatma, zamazingo" (Türkçe Sözlük, s.1668)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 4 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

- *.... neden dolayı Selim Bey'in metresleri varken Feriha Hanım namusuna halel getirmediğini....* (Vahşi Zenci Delikanlının Mantığı, s.154)

-*... felsefeye, meraklı dostunun tavsiyesiyle, metresler edinmeye başladı.* (Vahşi Zenci Delikanlının Mantığı, s.153)

-*.... metresleriyle garsoniyelerinde buluşmalarını taht-ı emniyete almakta en mühim vazifeyi deruhte etmişti*. (Vahşi Zenci Delikanlının Mantığı, s.153)

-*Ben seninle metres hayatı yaşıyormuşum*. (Bir Boşanma Hikayesi, s.251)

3. 1. 14. Metreslik

Türkçe Sözlük'te şu açıklama geçer: "a.Metres olma durumu" (Türkçe Sözlük, s.1668)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Yani senin anlayacağın asıl şimdi nikahlı hatunum, bana metreslik ediyor*. (Nikaha Dair, s.59)

3. 1. 15. Morfinom

Türkçe Sözlük'te şu açıklama geçer:

morfinman var: a.Fr. morphinomone Morfin kullanma alışkanlığı olan kimse, morfin tiryakisi (Türkçe Sözlük, s. 1696)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Fakat zengin olduktan sonra da Fatma Hanım, bir morfinom gibi bu sahtekarlık itiyadından vazgeçmemişti*. (Belki ve Kim Bilir, s.141)

3. 1. 16. Moruk

Türkçe Sözlük'te şu açıklama verilir: "a.Erm. argo 1. Gençlere göre yaşlı anne, baba 2. Yaşlı erkek" (Türkçe Sözlük, s.1697)

Aktunç'un sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir: "i.(sakal anlamında erm. k.) Yaşlı kimse, ihtiyar. Anne baba. Arkadaşım, dostum anlamında teklifsiz bir hitap biçimi olarak söylenir" (Aktunç, s. 217)

Devellioğlu'nun sözlüğünde şu açıklama geçer: "(erm.i.) 1.İhtiyar, yaşlı adam" (bk. Pinpon, Pompuruk) 2. peder (Devellioğlu, s. 159)

A.Fikri'nin sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir: "peder" (A. Fikri, s. 75)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Evde moruktan kalma birkaç döküntü vardı*. (Para Kazanma Usulü, s.225)

-*Maksadım moruğun itimadını kazanmak, bol bol para kıvırmaktı*. (Para Kazanma Usulü, s.225)

3. 1. 17. Muziplik

Türkçe Sözlük'te şu açıklama geçer: "a.Takılganlık, yaramazlık" (Türkçe Sözlük, s.1718)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Meğerse teres, bizimkine 13 numaralı loca bileti aldım diye, muziplik yapmışmış. Hay böyle muzipliğin...* (Sinemada Loca, s.149)

3. 2. Türkçe İsimlerden Oluşan Argo Sözcükler

3. 2. 1. Kabalık / Terbiyesizlik

İlgili sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır:

"a.1.Kaba olma durumu 2. Kaba davranış, nezaketsizlik, huşunet" (Türkçe Sözlük, s.1249)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A. Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe yer verilmemiştir.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Fakat böyle bir kabalığı, böyle bir terbiyesizliği ne bendeniz, ne de Nuri Efendi biraderimiz aklımızdan geçiremezdik.* (Nezakete Dair, s.203)

3. 2. 2. Kaçakçılık

İlgili sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır:

"a.1. Bir devletin yasalarına karşı gelerek yapılan ticaret 2. Kaçakçının yaptığı iş 3. Gizli olarak, sezdirmeden kaçırma işi" (Türkçe Sözlük, s.1254)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A. Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe yer verilmemiştir.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Yoksa bizim yaptığımız kaçakçılık değil, ...(*Bir Kaçakçı Hikayesi, s.166)

-*Bunca senedir, kaçakçılığın envaını yaptım, kardeşim*. (Bir Kaçakçı Hikayesi, s.164)

3. 2. 3. Kaldırım çocuğu

Türkçe Sözlük'te ilgili ifade yer almaz.

Aktunç sözlüğünde "kaldırım kuşu" ifadesi geçer ve şu şekilde açıklanır: "d. Sokak, park vb. yerlerde çalışan yankesici, hırsız" (Aktunç, s. 160)

Devellioğlu sözlüğünde sadece "kaldırımcı" ifadesi geçer ve şu şekilde açıklanır:

"(gr. i.) Dolandırıcı, yan kesici (bk. Arakçı, panduflacı, tırnakçı, tufacı)" (Devellioğlu, s.130)

Püsküllüoğlu sözlüğünde "kaldırım kuşu" ifadesi geçer ve şu şekilde açıklanır: "sokak, park gibi yerlerde iş gören yankesici ya da hırsız" (Püsküllüoğlu, s. 87)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Kaldırım çocuğu konağın arka cihetindeki kulübemsi bir yerden görünen silik, donuk ziyaya doğru yaklaştı*. (Noel Baba, s.35)

3. 2. 4. Kaldırım mühendisliği

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır:

"a.alay.İşsiz güçsüz sokaklarda dolaşma" (Türkçe Sözlük, s.1273)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Dün hırpani bir kılıkla kaldırım mühendisliğini yapan Şinasi*...(Para Kazanma Usulü, s.224)

3. 2. 5. Karı

Sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "a.1. Bir erkeğin evlenmiş olduğu kadın, eş, refika, zevce 2.kaba Kadın" (Türkçe Sözlük, s.1328)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 12 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*... babası bir karı daha almış, o da bıldır ölmüştü*. (Hasan Torlak, 282)

-*Amandı, zamandı, şalabansın, balabansın, karıya meram anlatamadık*. (Nikaha Dair, s.59)

-*Bir gün karar verdik bizim karıyla Ankara'ya bir gidelim...* (Bir Tren Yolculuğu, s.183)

-*Bizim kompartımanda bizim karı, ben, bir de ihtiyar bir köylü vardı*. (Bir Tren Yolculuğu, s.183)

-*Bütün bunları, genç kadın ilk karıdan olan yetişmiş kızı mağlup etmek, erkeğin, babanın kendisiyle ve hasta çocuğuyla meşgul olmasını fazlalaştırmak için yapmıştı*. (Anne Şefkatine Dair Bir Hikaye, s.168)

-*Herif yüzüme sonra da bizim karıya bakarak sırıttı*. (Bir Tren Yolculuğu, s.183)

- *herif karıyı boşamadı bile*... (Gayr-i Kabil-i İzah Bir Dayak Hadisesi s.190)

-*Ne kocasının jilet bıçağıyla kesen Amerikalı karı, ne altı sene uyku uyumayan yıldız*, ... (Nikaha Dair, s.58)

-*Şu kapının da perdesini çekeyim dedim, bizim karı dırlanmadan*. (Bir Tren Yolculuğu, s.183)

-*Tutuldum karıya senin anlayacağın*.. (Kızımın Hediyesini Unutmayınız, s.60)

-*Zengin bir karı filan dalgası mı*? (Para Kazanma Usulü, s.224)

-*Hele benim karı, tavuk gibi akşamdan pineklemeye başladı.* (Bir Tren Yolculuğu, s.183)

3. 2. 6. Karı, kız kalabalığı

Türkçe Sözlük ve Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili ifadeye rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Şimdi gel de, bu hepsi birbirine benzeyen karı, kız kalabalığı içinde mantosuz, şapkasız nişanlımı seçebilirsen seç bakalım!...* (Nişanlanmaya Dair, s.146)

3. 2. 7. Kibar zanaatı

İncelenen sözlüklerde ilgili sözcük bulunmamaktadır.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*.... bizim kibar zanaatında kalayım mı, kalmayayım mı diye düşünürüm...* (Başımdan Bir İş Geçti, s.216)

3. 2. 8. Kocakarı

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "a.(koca'karı) 1.Yaşlı kadın 2. argo Anne" (Türkçe Sözlük, s.1455)

Aktunç'un sözlüğünde verilen açıklama şu şekildedir: "i.eş, zevce, anne, valide" (Aktunç, s. 187)

Develliıoğlu'nun sözlüğünde sözcük şu şekilde açıklanır: "(tr.i.) Valde" (Devellioğlu, s. 142)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir: "b.a.1.anne 2. karı, eş" (Püsküllüoğlu, s.98)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 15 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*....içeriye bir kocakarı girdi. Kocakarı, Hasan'a...* (Demirci,s.44)

-*Bu sefer içeriye altmışlık bir kocakarı girmesin mi?* (Bir Hortlak Hikayesi, s.230)

-*Demirci Hasan kocakarının eşeğine nal çakmayı bitirdiği zaman içeriye bir çocuk girdi*. (Demirci, s.45)

-*Demirci Hasan'ın kocakarıya verdiği bu cevaba Kırkharamiler'in elçisi yine kızdı*. (Demirci, s.44)

-*Dünya güzelini bezirgān bir büyücü kocakarıdan satın alarak bir kaleye kapatır, fakat gemici kızı kaleden kaçırarak uzak denizlerine götürürdü...* (Bacaklar, s.258)

-*Fakat kocakarının eşeğinin nalını yerine takmak senin gibi eşkiyanın atına mıh mıhlamaktan daha iyidir*. (Demirci, s.44)

-*İlk önce kocakarının işini yapacağım*. (Demirci, s.44)

- *Kağıdı bırakmış kocakarının* yanına. (Bir Hortlak Hikayesi, s.230)

-*Kocakarı hemen kapanmış ölünün üstüne*... (Bir Hortlak Hikayesi, s.230)

-*Kocakarının yatak odasına damlayalım*. (Başımdan Bir İş Geçti, s.215)

-*Senin anlayacağın, yüklü kalantor bir kocakarı*. (Başımdan Bir İş Geçti, s.214)

-*Yatağın başucunda ihtiyar bir kadın resmi asılıydı, iki gözüm, şöyle ak saçlı, gözlüklü bir kocakarı resmi*.. (Kızımın Hediyesini Unutmayınız, s.61)

-*Bu sefer içeriye altmışlık bir kocakarı girmesin mi?* (Bir Hortlak Hikayesi, s.230)

-*Kocakarı bu gece vaktinden evvel geldi galiba?*... (Başımdan Bir İş Geçti, s.215)

-*Kocakarı önde, bizimki arkada sokağa çıkmışlar*. (Bir Hortlak Hikayesi, s.230)

3. 2. 9. Köle

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "2.birinin emri altında bulunan, özgür olmayan kimse" (Türkçe Sözlük, s.1497)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Kudüs, Roma'nın kölesi*... (Prens Benhur, s.242)

3. 2. 10. Kurt Sürüsünden Kaçan Tazı

İncelenen sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Durur musun? Bastım... Kurt sürüsünden kaçan tazı gibi, makine döndü köşeyi*... **(**Korkunç Bir Otomobil Kazası, s.139)

3. 2. 11. Oburluk

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "a.Obur olma durumu" (Türkçe Sözlük, s. 1786)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-... *çeribaşı oburluk edip fazla yediyse*...(Kavga Bu Anam, Zeynep'in Düğünü Değil, s.109)

4. Sıfat Görevindeki Argo Sözcükler

4. 1. Alıntı Sözcüklerden Oluşan Sıfat Görevindeki Argo Sözcükler

4. 1. 1. Kafirin kızları

Türkçe Sözlük'te yalnızca "kafir" biçimine yer verilir: "a.Ar. kāfir 3.mec. Acımasız, zalim kimse" (Türkçe Sözlük, s.1265)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüğünde ilgili sözcük yer almaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

- *kāfirin kızları oyunlarının tam can alacak noktalarına gelmişlerdi*. **(**Hadi Şu Oyunu da Seyrediverelim!, s.116)

4. 1. 2. Kalantor

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır: "s.İt.galantuamo.Gösterişi seven, varlıklı kimse" (Türkçe Sözlük, s. 1273)

Devellioğlu sözlüğünde şu açıklama geçer: "(ita. i. ve s.) Zengin, variyetli, kelliferli, paralı, pullu adam (bk. kalın, yağlı)" (Devellioğlu, s. 130)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Senin anlayacağın, yüklü kalantor bir kocakarı*. (Başımdan Bir İş Geçti, s.214**)**

4. 1. 3. Kantarlı

Sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "sf. argo çok ağır" (Türkçe Sözlük, s.1300)

Aktunç'un sözlüğünde sözcük şu şekilde açıklanır: "s. ve i. (ar.- türk.) Çok ağır sövgü; (genellikle uzun uzun edilen) ağır küfür" (Aktunç, s. 163)

Devellioğlu'nun sözlüğünde sözcük şu şekilde açıklanır: "(ar.tr.i.) Ağır küfür"(Devellioğlu, s.132)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde sözcük şu şekilde açıklanır:

"s. ve. a. Ar. T. çok ağır sövgü, kantarlı küfür, çok ağır biçimde sövgü" (Püsküllüoğlu, s. 88)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... *başladı kantarlıları savurmaya*! (Kavga Bu Anam, Zeynep'in Düğünü Değil, s.108)

-*İşi hammallık. Kara amele yani*. (Kendi Hünumla Yazdım Hükm-i İdamımı, s.39)

4. 1. 4. Kargüzār

İncelenen sözlüklerde ilgili sözcük bulunmamaktadır.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Ben, bu dār-ı dünyada hırsızlıkla geçinen bir kārgüzarım*... (Başımdan Bir İş Geçti, s.214)

4. 1. 5. Kartaloz

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır: "sf. argo kartaloş" (Türkçe Sözlük, s.1339)

Aktunç'un sözlüğünde açıklama şu şekildedir: "s. ve i. Yaşlı, geçkin, kart (kimse)" (Aktunç, s. 166)

Devellioğlu'nun sözlüğü şu açıklama yer alır: "(s.) Kartlaşmış (kimse)" (Devellioğlu, s.134)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde şu açıklama geçer: "s.yaşı geçmiş, yaşlanmış, kartlamış, kart (kimse), "kartaloş: bk. kartaloz" (Püsküllüoğlu, s.89)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-... *pansiyonun yanındaki köşke kartaloz bir koca karı taşındı*. (Başımdan Bir İş Geçti, s.214)

4. 1. 6. Katil

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır:

"katil (I) : a. Ar. kātil 1. İnsan öldüren kimse, cani 2. sf. Öldürücü, ölüme neden olan" (Türkçe Sözlük s.1352)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcük bulunmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Hastane hademelerinden ikisi katilden maznundu, birisi sirkatten. İkisi on beşer sene yemişlerdi... (Mektup, s.266)

-Katilleri nasıl kan çekerse, beni de kaza mahalli öyle çekiyordu... (Korkunç Bir Otomobil Kazası, s.139)

4. 1. 7. Kepaze

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır: "s.(kepa:ze) Far. kepāze 1.Niteliksiz, değersiz 2.Utanmaz, rezil 3.Gülünç" (Türkçe Sözlük, s.1391)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcük bulunmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Bütün İstanbul gazinoları, barları ve kahvehaneleri mikyasında kepaze olmaya niyetim yok, efendim! (Bir Acayip Zihniyet, s.177)

-.... *sokak büsbütün kepaze oldu*. (Bir Sokağın Başından Geçenler, s.159)

-Kepaze olacağız more!... (İntihar ve Vapur Bileti, s.92)

4. 1. 8. Kerata

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır: "a.Rum.1.Karısı tarafından aldatılan erkek 3.Küçüklere sevgi ile söylenen bir sitem sözü" (Türkçe Sözlük, s.1393)

Aktunç sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir:

"s. ve i. (Yun. kheraton "boynuz"dan) Karısı, ilgili olduğu kadın tarafından aldatılan erkek, boynuzlu" (Aktunç, s. 175)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Akşamcıdır, kerata. (Kendi Hünumla Yazdım Hükm-i İdamımı, s.41)

-*Nakşibendi kerata*... (Arap Bakkal, s.63)

4. 1. 9. Keşane

İlgili sözcük Türkçe Sözlük, Hulki Aktunç, Ferit Devellioğlu ve A. Fikri'nin sözlüğünde yer almaz.

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde "keş" sözcüğü için açıklama yer alır: "a . ve s. Far. (Farsça kimi adlara gelerek "çeken, katlanan" vb. anlamları veren sonek, Türkçe argoda ad ve sıfat gibi kullanılır olmuştur. 1. Uyuşturucu ya da içki düşkünü (kimse) 2. aptal, budala, akılsız sersem" (Püsküllüoğlu, s. 94-95)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... *keşāne bir köşkte ikamet buyuran meşhur zenginlerimizden Fehmi Beyin, mevzubahis keşāne köşkü...* (Zenginlik Bu Ya, s.226)

4. 1. 10. Kortacı

Türkçe Sözlük'te "korte" biçimiyle yer alır ve şu şekilde açıklanır: İt. corte. Aşıktaşlık, flört. (Türkçe Sözlük, s. 1485)

Aktunç'un sözlüğünde "korta etmek" biçiminde yer alır ve şu şekilde açıklanır: "d. (ital. corte "kur"dan; türk.) çapkınlık etmek" (Aktunç, s. 190)

Devellioğlu'nun sözlüğünde "korta etmek" biçimiyle yer alır ve şu şekilde açıklanır: "(ita.tr.f.) Kadın peşinde dolaşmak, zamparalık etmek" (Devellioğlu, s. 144)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Kızın kortacıları boldu senin anlayacağın*. (Bir Bıyık Hikayesi, s.211)

4. 1. 11. Kuzguni

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "sf. (kuzgu:ni:) T. kuzgun+ Ar. –i esk. Çok koyu, kara" (Türkçe Sözlük, s.1551)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

- *Yalnız bizimki Araptır, efendiciğim, kuzguni Arap!...* (Arap Bakkal, s.62)

4. 1. 12. Külüstür

Türkçe Sözlük'te şu açıklamaya yer verilir: "sf. Rum. tkz. Yıpranmış, eski, bakımsız" (Türkçe Sözlük, s.1559)

Aktunç'un sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir: "s. ve i. Önemsiz, değersiz" (Aktunç, s. 195)

Devellioğlu'nun sözlüğünde şu açıklama geçer: "(s.) İşe yaramayan, değersiz (şey veya kimse) (bk. Cavalacoz, Çırnık, Fasafiso, Mıcır, Moloz, Tapan, Zımbırtı)" (Devellioğlu , s. 146)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde şu açıklamaya yer verilir: "a.ve s. iyice eskimiş olan, çok eskimiş (nesne)" (Püsküllüoğlu, s.101)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Sırasına göre, külüstür bir takımı mukavele ile bağladığı bar müdürüne yutturmak için alkışlatıp göklere çıkartır...* **(**Hadi Şu Oyunu da Seyrediverelim!, s.115**)**

4. 1. 13. Lanetli

Türkçe Sözlük'te şu açıklamaya yer verilir: **"**sf.Lanetlenmiş, kargınmış, kargışlı, melun" (Türkçe Sözlük, s.1575)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*.... çekin bu lanetli dişi. İki gündür karıcığıma çektirmediği kalmadı, bu çekilesice dişin*. (Dişçide, s.254)

4. 1. 14. Mahşer Gibi

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: **"**a.Ar. mahşer . mahşer gibi: çok kalabalık" (Türkçe Sözlük, s.1608)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Sinema mahşer gibi, kardeşim*. (Sinemada Loca, s.148)

4. 1. 15. Mangizli

Türkçe Sözlük'te "mangiz" biçiminde geçer ve şu şekilde açıklanır: "a. argo Para" (Türkçe Sözlük, s.1620)

Aktunç'un sözlüğünde "mangiz", "mangiz eritmek" ve "mangiz tutmak" biçimleriyle yer alır ve şu şekillerde açıklanır:

mangiz: "i. (mo. möngun; çing. mangin'den) Para"

mangiz eritmek: "d. Para harcamak; savurganca bol keseden para sarf etmek"

mangiz tutmak: "d.Para kazanmak; cebinde para bulunmaya başlamak; para biriktirmek. Parası olmak; çok parası bulunmak" (Aktunç, s.206)

Devellioğlu'nun sözlüğünde "mangiz" olarak geçer ve şu açıklamayla verilir: "(çing.i.) Para" (Devellioğlu, s. 152)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde "mangiz", "mangiz etmek" ve "mangiz tutmak" biçmleriyle yer alır ve şu şekilde açıklanır:

mangiz: "a. mangır, para"

mangiz etmek: "bol bol para harcamak, para yemek"

mangiz tutmak: "para kazanmak, para biriktirmek, parası bulunmak" (Püsküllüoğlu, s.106)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Herifin kalıbına kıyafetine bakıp da mangizli bir şey sanma*. (Pay, s.205)

4. 1. 16. Mendebur

Türkçe Sözlük'te şu açıklama ile verilir: "sf. Far. mendebūr. Sümsük, sünepe, pis, iğrenç" (Türkçe Sözlük, s.1651)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 3 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

.... *bu mendebur it...* (İki Numaranın Köpeği, s.110)

-*Allah canını alsın senin, mendebur herif*! **(**Şimendiferde Uyuyan Adam, s.118**)**

-*Nadiye Hanım nerde? Acaba gece uyuduktan sonra yataktan sıyrılıp kendi yerine bu mendebur kadını mı bırakmış*? (Bir Aşk Hikayesi, s.37)

4. 1. 17. Meteliksiz

Türkçe Sözlük'te şu açıklama yer alır: sf. 1. Parası olmayan, züğürt 2. zf. Parası olmadan (Türkçe Sözlük, s. 1666)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Yorgun, meteliksiz, bitkin bir halde yolda yürüyordu*. (Aslanın Hikayesi, s.186)

4. 1. 18. Murdar

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "sf. Far. murdār 1.Kirli, pis 2. Cinsel birleşmeden sonra yıkanmamış (kimse) 3.Dini kurallara uygun olarak kesilmemiş olan (hayvan)" (Türkçe Sözlük, s.1712)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Koyun, keçi hastalanınca, çoban kesecek ya murdar olmadan eti yensin diye, kesemezdim*. (Hasan Torlak, 285)

4. 1. 19. Muzır

Türkçe Sözlük'te şu açıklama geçer: "Ar. mużırr 1.Zararlı 2.Her şeyi bozan, karıştıran (çocuk) 3. Yaramaz, cinsel gelişmeye zararlı 4. Sağlığı bozan" (Türkçe Sözlük, s.1718)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Geceleri bile yanıma yanaşmıyordu muzır hayvanat* **(**Alman Taraftarı Bir Zat, s.137)

4. 1. 20. Mücrim

Türkçe Sözlük'te şu açıklama geçer: "sf.Ar. mucrim esk. Suçlu" (Türkçe Sözlük, s.1720)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-O hayata gözlerini açtığı zaman kendini orada, sefiller, mücrimler ve mahkumlar yetiştiren kaldırımda bulmuştu. (Noel Baba, s.34)

4. 1. 21. Mülk

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "a.Ar. 2. vakıf olmayıp doğrudan doğruya birinin malı olan yer veya yapı" (Türkçe Sözlük, s. 1726)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Kadın kısmının tarla, bina, fabrika, apartman gibi bir nevi mülk sayıldığının da cahili değilim. (Gayr-i Kabil-i İzah Bir Dayak Hadisesi , s.189)

4. 1. 22. Münasebetsiz

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "sf.1.Uygun olmayan, yakışıksız, çirkin 2. Ters, aksi 3. Yakışıksız iş gören, sıra, saygı gözetmeyen (kimse)" (Türkçe Sözlük, s. 1728)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Böyle zamanlarda, insanın aklına gelen bütün münasebetsiz lafları söyledim tabii. (Sıkıntılı Bir Gece, s.126)

4. 1. 23. Mürteci Arap

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "sf.Ar. murteciʿ esk. Yeni düzene karşı direnen (kimse), gerici" (Türkçe Sözlük, s. 1731)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Mürteci Arap! (Arap Bakkal, s.63)

4. 1. 24. Müteneffir

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "sf.Ar. müteneffir esk. 1. İğrenmiş, tiksinmiş 2. zf. İğrenmiş, tiksinmiş bir biçimde" (Türkçe Sözlük, s. 1738)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-...*Kadınlardan çok müteneffirdi*.. **(**Duydum Zannettiklerim: Evimin Hikayeleri III, s.21)

4. 1. 25. Namussuz

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "sf.1.Ahlak kurallarına uygun davranmayan, ahlak kurallarını çiğneyen 2. mec. Kızgınlıkla söylenen bir söz 3. zf. Ahlak kurallarına uygun davranmayarak, ahlak kurallarını çiğneyen" (Türkçe Sözlük, s. 1750)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... *Herkes bana namussuz diyor*. (Nikaha Dair, s.59)

- *O namussuzdan gelecek hayır şeytandan gelsin*. (Hasan Torlak, 288)

4. 1. 26. Nankör

Türkçe Sözlük'te şu açıklama yer alır: "sf. far. nānkūr İyilik bilmez" (Türkçe Sözlük, s. 1751)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Fakat insanlar nankördür, operetinde benim bacaklarıma bir figüranlık olsun vermeyi akıl etmedi.* (Bacaklar, s.256)

-*Siz nankör beşeriyetin bir kurbanısınız.* (Şişmanlığa ve Zayıflığa Dair, s.122)

4. 1. 27. Orospu

Türkçe Sözlük'te şu açıklamaya yer verilir: "a.Far. rūspi kaba. 1. Hayat kadını 2. mec. kolay elde edilen, düşük ahlaklı kadın" (Türkçe Sözlük, s. 1813)

Aktunç'un sözlüğünde " orospu dubarası" ve "orospu sülüğü" biçiminde yer alır ve şu şekilde açıklanır: orospu dubarası: "d. (fars. ruspi; dübare; türk. e.) Aşağılık hile, alçakça dalavere"

orospu sülüğü: "d. (fars. – türk.) Pezevenk, bir fahişenin dostu, belalısı olup onun sırtından geçinen erkek" (Aktunç, s. 226)

Püsküllüoğlu'nun sözlüğünde "orospu dubarası" ve "orospu sülüğü" biçiminde geçer ve şu şekilde açıklanır: orospu dubarası: "Far. T. alçakça dalavere, kalleşçe hile"

orospu sülüğü: "Far.T. bir orospunun sırtından geçinen kimse, pezevenk" (Püsküllüoğlu, s.116)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Ona yazacakmış, kızın orospu oldu, sen nerelerdesin, diyecekmiş.* (Bir Boşanma Hikayesi, s.251)

4. 2. Türkçe Kökenli Sözcüklerden Oluşan Sıfat Görevindeki Argo Sözcükler

4. 2. 1. Kaba

Sözcüğün Türkçe Sözlük'teki açıklaması şu şekilde geçer:

"sf. Özensiz, gelişigüzel yapılmış, zevksiz, sakil, ince karşıtı 3. Terbiyesiz, görgüsü kıt, nezaketsiz (kimse) 6. mec. Terbiyeye, inceliğe aykırı, çirkin, kötü" (Türkçe Sözlük, s.1247)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A. Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe yer verilmemiştir.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Tabii, Nihat Bey bu kaba heriften hemen ayrıldı.* (Bir Bıyık Hikayesi, s.212)

4. 2. 2. Kaçakçı

İlgili sözcük Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır:

"a.Yasalara karşı gelerek bir yere mal sokan, bir yerden mal kaçıran veya bir yerde satan" kimse (Türkçe Sözlük, s.1254)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A. Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe yer verilmemiştir.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Artık biz dört kaçakçı bastığımız tonganın kavgasını yaparak Bandırma'ya geldik. (Bir Kaçakçı Hikayesi, s.165)

-Ben de sizin gibi kaçakçıyım. (Bir Kaçakçı Hikayesi, s.166)

4. 2. 3. Kambur

Türkçe Sözlük'te sözcük şu şekilde açıklanır: "a.5.sf. Vücudunda bu tümsek bulunan (kimse)" (Türkçe Sözlük, s.1288)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 11 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

.... çerçevesi teneke gözlüklü bir kambur zat yaklaştı. **(**Kadirşinaslık, s.128)

-.... teneke gözlüklü Kambur, İstanbul usülü otel işletmiyor ve kadirşinas vatandaşlardan bucak bucak kaçıyor. **(**Kadirşinaslık, s.130)

-Kambur şişelerinden, eğri pergellerinden başka hiçbir şeye aşkı, mübtelası yoktu. **(**Duydum Zannettiklerim: Evimin Hikayeleri III, s.21)

-İstanbul görmüş kamburun, otel makamında kullandığı evi, harap... **(**Kadirşinaslık, s.128)

-Kambur, küfür ederek mektubu yırttı.... **(**Kadirşinaslık, s.129)

-Kunduralarımız yırtık, sırtımız kamburlaştı ve lakin yüreğimiz gençtir, beyim dedi... (Bacaklar, s.259)

-Teneke gözlüklü, sarı sakallı kambur kahvede oturmuş altmışaltı oynuyordu. **(**Kadirşinaslık, s.129)

-ve kambur otelciye tekrar tekrar teşekkür ederek... **(**Kadirşinaslık, s.129)

-Bizim kambur, evinde oturuyordu. **(**Kadirşinaslık, s.129)

-Kambur postaneye koştu. **(**Kadirşinaslık, s.129)

-Tacir Hüseyin Kamil Bey, gözlüklü, sarı sakallı kamburun bu teklifini derhal kabul etti. **(**Kadirşinaslık, s.128)

4. 2. 4. Kazık Gibi Dişli

Türkçe Sözlük'te "kazık gibi" ifadesi yer alır ve açıklama şu şekildedir: "a.1) dimdik 2. sert mizaçlı, kaba saba, inceliği olmayan" (Türkçe Sözlük, s.1373)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcük bulunmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

--... *kazık gibi dişli, beyaz silindir şapkalı lortları var*.. (Londra'da Çorap Mübayaası, s.102)

4. 2. 5. Kedi yavrusu gibi

Türkçe Sözlük'te "kedi gibi" ifadesi yer alır ve şu açıklamaya yer verilir: "uysal ve sokulgan" (Türkçe Sözlük, s.1377)

Aktunç, Devellioğlu, Püsküllüoğlu ve A.Fikri'nin sözlüklerinde ilgili sözcük bulunmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-... *iki keresinde de ensesinden kedi yavrusu gibi yakalandı*. (Hasan Torlak, 283)

4. 2. 6. Kıllı Örümcek

İncelenen sözlüklerde bu ifadeye rastlanmaz. Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Fransız misyoneri kıllı bir örümceğe benzeyen elini Va-ni-fe'nin bir hindistan cevizini andıran başı üstüne koydu*... (Bir Çin Hikayesi, s.24/25)

4. 2. 7. Kızılbaş

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "öz.a.(kızı'lbaş) Şii mezhebinin bir kolundan olan" (Türkçe Sözlük, s.1436)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili sözcük bulunmamaktadır.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

- *Belki kızılbaştılar.. Ama tam da kızılbaş değil*... (Bedreddin'in Ölüsü, s.261)

4. 2. 8. Korkak

Türkçe Sözlük'te verilen açıklama şu şekildedir: "sf.Çok çabuk ve olmayacak şeylerden korkan (kimse, hayvan)" (Türkçe Sözlük, s.1482)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 3 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*....İngiliz konsolosu, korkak, dindar, muti delikanlı Va-ni-fe'yi...* (Bir Çin Hikayesi, s.28)

-*Senin bu kadar korkak olduğunu bilmezdim*. (Altın Olta, s.237)

-*Fatma Hanımefendi kocasının elinde korkak, iradesiz bir alet haline gelmişti*. (Belki ve Kim Bilir, s.141)

4. 2. 9. Koynuna girmek

Türkçe Sözlük'te şu açıklamaya yer verilir: "(birinin) koynuna girmek: biriyle yatıp sevişmek" (Türkçe Sözlük, s.1493)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*Bundan istifade ederek, melun herif koynuma da girdi*. (Şarlo Yemekte, s.66)

4. 2. 10. Koyun

Türkçe Sözlük'te "koyun" maddesinde şu açıklama yer alır: 2.mec. Verilen buyruklara uyan, kendi kişiliğini gösteremeyen kimse (Türkçe Sözlük, s. 1492)

Türkçe Sözlük'te "koyun gibi" maddesinde şu açıklamaya yer verilir: "1.budala, şaşkın; 2. karar ve davranışlarında başkasına bağımlı olan, başkasına uyan" (Türkçe Sözlük, s.1492)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 2 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*İsa'nın sevgili beyaz Amerika koyunları ile İngiliz koyunları arasındaki bir anlaşamamazlık vesikasını İngiliz koyunlar hesabına çalarken, Amerikalı koyunlar tarafından yakalandı*. (Bir Çin Hikayesi, s.28)

-*Sürüden uzak kalan koyunları sürüye davet ettiler*. (Bir Çin Hikayesi, s.27)

4. 2. 11. Köpoğlu hayvan

Türkçe Sözlük'te "köpoğlu" ifadesiyle yer alır ve şu şekilde açıklanır: "köpoğlu: a.(köpoğlu) kaba 1.Kurnaz, işini bilen, düzenbaz, açıkgöz, uyanık kimse 2. ünl. Hakaret içeren bir seslenme sözü" (Türkçe Sözlük, s.1500)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Aslanlar mevcut, her şey yakında, ama köpoğlu hayvanlar, fena halde akıllanmışlar.... (Aslanın Hikayesi, s.188)

4. 2. 12. Köylü kafası

Türkçe Sözlük'te "köylü" ifadesiyle yer alır ve şu şekilde açıklanır: "sf. a.Köy halkı 4. mec. Kaba, anlayışsız" (Türkçe Sözlük, s.1509)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Eh tabii, köylü kafası... (Kendi Hūnumla Yazdım Hükm-i İdamımı, s.40)

4. 2. 13. Kuş beyinli

Türkçe Sözlük'te şu açıklamaya yer verilir: "sf.mec. Akılsız, aptal" (Türkçe Sözlük, s.1543)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili kullanıma rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-Benim arkadaş yakışıklıdır, cerbezelidir, sportmendir ve kuş beyinlidir. (Bir Aşk Hikayesi, s.36)

4. 2. 14. Okkalı

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "sf. 1. Kiloca fazla olan, ağır çeken 2. mec. Çok, fazla 3. mec. Ağır, şiddetli" (Türkçe Sözlük, s. 1791)

Devellioğlu sözlüğünde şu şekilde açıklanır: "(ar. tr. s.) Ağır, önemli" (Devellioğlu, s. 163)

İncelenen diğer sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-yemek odasını, salonu filan şöyle bir kolaçan ettim... Gümüş takımlar fena değil. Yalnız okkalı şeyler. (Başımdan Bir İş Geçti, s.215)

4. 2. 15. Ölü mevsim

İncelenen sözlüklerde sözcüğe rastlanmaz.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-*.... zaten alışveriş ölü mevsimdeydi.* (İnci Gerdanlık, s.270)

-Ölü mevsim geçmiş, satış bütün hızıyla başlamıştı. (İnci Gerdanlık, s.271)

5. Zarf Görevindeki Argo Sözcükler

5. 1. Türkçe Kökenli Sözcüklerden Oluşan Zarf Görevindeki Argo Sözcükler

5. 1. 1. Kırıla döküle

Türkçe Sözlük'te "kırılıp dökülmek" olarak geçer ve şu şekilde açıklanır: "1.kibar görünmeye çalışmak; 2.çok eskimek; 3.kırıklık duymak" (Türkçe Sözlük, s.1415)

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

.... *Kırıla döküle geliyor*. (Gayr-i Kabil-i İzah Bir Dayak Hadisesi s.190)

5. 1. 2. Kırıta kırıta

Türkçe Sözlük'te "kırıtmak" olarak geçer ve şu açıklama ile verilir: "hoş görünmek çabasıyla cilveli davranışlarda bulunmak" (Türkçe Sözlük, s.1416)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili sözcük bulunmamaktadır.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

-.... *kırıta kırıta söyleyip duruyordu*. (Başımdan Bir İş Geçti, s.216)

5. 1. 3. Kıyım kıyım

Türkçe Sözlük'te şu şekilde açıklanır: "zf. ince ince" (Türkçe Sözlük, s.1433)

İncelenen diğer sözlüklerde ilgili sözcük bulunmamaktadır.

Nazım Hikmet'in öykülerinde ilgili sözcük 1 örnekte geçer ve şu şekilde kullanılır:

- ....*plaj gazinosunda kıyım kıyım kırıtır*. (Başımdan Bir İş Geçti, s.215)

4. SONUÇ

1. Nazım Hikmet toplumcu bir yazar ve şair olarak halkın sorunlarına eğildiğinden, onun bu niteliğini şiirlerinde olduğu gibi öykülerinde de pek ala görmekteyiz. Yazar, öykülerinde toplumun her kesimi arasında yer alan insan hayatlarına değinmiş, günümüzde hala devam etmekte olan sorunlar üzerinde de durmuştur. Kadın hayatının zorluklarından, geçim kaygısına, dürüst insan olmanın yollarından, kolay para kazanmanın kurallarına, komşuluk ilişkilerinden, karı-koca ilişkilerine dair pek çok hususu en kolay anlaşılabilecek şekliyle anlatmıştır. Bu geniş alana yayılan söz hazinesi "argo" sözcüklerde de kendisini hissettirmiştir.

2. "Argo" sözcüklerin "küfür" olarak kullanımında abartıya kaçmayan Nazım Hikmet, argo sözcüklerin özelliklerinden olan "mecazlı anlatım" ve "sanatlı söyleyişe yer verme" kuralını öykülerinde işlemiştir.

3. Yazar kullandığı argo sözcüklerin çoğunluğunu benzetme ögesinden faydalanarak yapmış, bu durum da söze ahenk kazandırmıştır.

4. Yazarın öykülerinde yer alan argo kullanımların bir başka özelliği ise, anlatımı akıcı kılmaktır, zira tüm öykülerinde okuyucu, öykünün sonunu merakla bekler vaziyettedir.

5. Nazım Hikmet'in öykülerinde yer alan argo sözcüklerin kullanım oranına göre kavramsal sınıflaması çoktan aza doğru şu şekildedir: 1. Kadınlarla ilgili argo kullanımlar 2. Meslek ile ilgili argo kullanımlar 3. Ekonomik durumlarla ilgili argo kullanımlar.

Ekonomik durumlarla ilgili olan argo kullanımların, yazarın öykülerinde geniş yer bulması gayet tabiidir. Zira yazar devrin sosyalist yazarıdır, toplumun yaşayışını yakından takip etmekte ve durum analizi yapmaktadır.

6. Yazarın öykülerinde geçen argo kullanımların bir kısmı ise durumu gülünçleştirmektedir, bu vesileyle öykü okuyucusu öğrenirken eğlenir.

7. Nazım Hikmet'in öykülerinde yer alan argo sözcüklerin diğer bir özelliği ise ironi içermesidir. Yazar üstü örtülü anlatımla söylemek istediği pek çok şeyi dile getirmiş olur.

8. Nazım Hikmet'in öykülerinde "K-Ö" harfleri arasında yer alan argo sözcükler, kelime türlerine göre tasnif edildiğinde, sıralama çoktan aza doğru şu şekildedir: 1. Sıfatlar (42 örnek), 2. İsim+ Fiil yapısındaki argo sözcükler (37 örnek), 3. İsimler (28 örnek), 4. Fiiller (12 örnek) 5. Zarflar (3 örnek)

9. Nazım Hikmet'in öykülerinde yer alan argo fiillerin pek çoğu isim+ fiil yapısıyla meydana gelen kullanımlardır. Bu kullanımların çoğu ise deyim şeklindedir. Bu vesileyle, yazarın Türkçenin söz hazinesine ne kadar vakıf olduğunu, söz sanatı yapmada ne kadar mahir olduğunu görebiliriz. İsim+ fiil yapısıyla kullanılan ve en çok görülen argo ifade ise "halt etmek" ifadesidir.

10. Alıntı sözcük ve Türkçe kökenli sözcük kullanımına bakıldığında, Nazım Hikmet'in öykülerinde "K-Ö" harfleri aralığında toplam 110 argo sözcük kullanılmış ve bunların 44 tanesi Türkçe kökenli sözcüklerden, 66 tanesi ise alıntı sözcüklerden oluşmuştur. Bu durumda Nazım Hikmet'in öykülerinde "K-Ö" harfleri aralığında görülen alıntı kökenli söz hazinesinin daha fazla kullanıldığını söylemek mümkündür.

11. Argo sözcükleri sözcük türlerine göre incelediğimizde ise mevcut Türkçe kökenli ve alıntı sözcük kullanımını şu şekilde görüyoruz: Fiiller (12 Türkçe kökenli), İsim (17 alıntı, 11 Türkçe kökenli), İsim +Fiil (22 alıntı, 15 Türkçe kökenli), Sıfat (27 alıntı, 15 Türkçe kökenli), Zarf (3 Türkçe kökenli).

12. Argo sözcükler içinde en fazla alıntı sözcük taşıyan grup sıfat görevindeki argo sözcüklerdir.

13. Fiil görevindeki argo sözcüklere baktığımızda en fazla kullanımın "kıvır-(3)" ve "kurul-(3)" ifadelerine ait olduğu görülür.

14. İsim görevindeki argo sözcüklere baktığımızda en çok kullanım "kocakarı(15)" ve "karı (12)" ifadelerine aittir.

15. Sıfat görevindeki argo sözcüklere baktığımızda en çok kullanım "kambur (11)" sözcüğüne aittir.

16. İsim+ fiil görevindeki argo sözcüklere baktığımızda en çok kullanım "kafa tutmak (5)" ve "kafası kızmak (4)" ifadelerine aittir.

17. "K-Ö" harfleri arasındaki argo sözcüklerin yüzde %70'ı olumsuz anlamıyla metinde kullanılmıştır.

18. Cinsel anlamda kullanılan argo kelimelerin sınırlı miktarda kullanıldığını görmekteyiz.

19. Küfür olarak geçen argo sözcükler de yine Nazım Hikmet'in öykülerinde yok denecek kadar azdır. Küfüre yakın addedebileceğimiz örnekler ise genellikle halk dilinde yaygın olan kullanışlardır.

20. Argo sözcükler içerisinde yer alıp fiil biçiminde bulunan kavramların çoğunluğunun deyimler içerisinde yer aldığı görülmüştür. Bu bakımdan deyimler ve argo ilişkisi üzerinde daha detaylı çalışma yapma gereği ortaya çıkabilir.

21. Listeye alınan kelimelerin hepsi Türkçe Sözlük'te argo açıklamasıyla geçmemektedir. Ama birtakım yakınlıklar argo sözcük ile argo niteliği taşımayan sözcük ayrımını güçleştirdirdiği için bu çalışmanın kapsamı insiyatifimiz dahilinde daha geniş tutulmuştur. Hulki Aktunç, Ferit Devellioğlu ,Ali Püsküllüoğlu ve A. Fikri'nin sözlüklerinde yer almayan sözcükler de Türkçe Sözlük'te yer aldıkları biçimde verilmiştir. Belki bu şekilde argo sözcükler üzerinde yeniden düşünülmesi gerekecek ve yorum yapma imkanı da doğmuş olacaktır.

22. "Küfür" ile "argo"nun birbirine karıştırılması meselesi ise her daim mevcut olacaktır. Önemli olan zengin bir söz hazinesine sahip olan Türk dilinin bu söz imkanlarını sonuna kadar tespit edebilmeye çalışmak ve bu hazineyi sunmaktır. Dolayısıyla dilde ahlaka aykırı bir durum söz konusu olamaz. Dilin her bir ögesi işlenmeye hazır malzemedir. Hem dil uzmanlarının hem de edebi metin çalışırlarının belki de akıllarında tutmaları gereken yegâne ders bu olmalıdır. Dolayısıyla "argo" da dilin her unsuru gibi çalışılması ve ortaya çıkarılması gereken bir alandır. Zaten bu kadar ustaca ve sanatkarâne bir şekilde dile getiriliyor olması, onun üzerinde ne kadar durmamız gerektiğini hatırlatan bir noktadır. Dilin argo hazinesi araştırıldıkça dilde var olan ama tespit edilememiş nice sanatlı unsur gün yüzüne çıkacaktır.

23. Sonuç olarak söz ustası Nazım Hikmet'in Türkçenin temel sözvarlığı unsurları arasında yer alan "argo" sözcükler bakımından da zengin nitelik arz ettiğini, yazarın Türkçenin söz olanaklarını sonuna kadar kullandığını görmekteyiz. Çalışmanın, Türk dilinin söz hazinesini ortaya çıkarmada katkıda bulunmasını ve Nazım Hikmet'in devrinde kullanılan Türkçe ile günümüz Türk dilleri ve lehçeleri arasında mukayese yapabilme fırsatı vermiş olmasını umuyoruz.

KAYNAKLAR

Aksan, Doğan (1998). *Her Yönüyle Dil*. Türk Dil Kurumu Yayını: Ankara

Aktunç , Hulki (1990). *Büyük Argo Sözlüğü*, Afa Yayınları: İstanbul.

Caferoğlu, Ahmet (1943) . *Anadolu Ağızlarından Toplamalar*. İstanbul.

Çifçi, Musa (2006). *Argonun Niteliği Ve Argoya Bakış Açımız*, Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi / Journal of Turkish World Studies, Cilt: VI, Sayı 2, Sayfa: 297-301, İzmir.

Develliоğlu, Ferit (1980). *Türk Argo Sözlüğü.* Aydın Kitabevi Yayınları: Ankara.

Dolanbay, D. (2019). *Lugat-ı Garibe- Türkçenin İlk Argo Sözlüğü* (Mütercim ve Camii A.Fikri) , Gram Yayınları: İstanbul.

Ersoylu, Halil (2004). *Türk Argosu*. LM Yayıncılık: İstanbul.

Macmillan Dictionary (1986) . ABC Kitabevi: İstanbul.

Nazım Hikmet - 1 Hikayeler (1987). Adam Yayınları: İstanbul.

Püsküllüoğlu, Ali (1996). Türkçenin Argo Sözlüğü. Özgür Yayınları: İstanbul.

Türkçe Sözlük (2011). Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.